

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen johtokunta
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Helsinki.kirjaamo@hel.fi

ASIA Hankintaoikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Securitas Oy
Elimäenkatu 30, 00520 Helsinki
Y-tunnus 1773518-5
Jäljempänä ”Securitas”

Yhteyshenkilö

Ville Salonen
Securitas Oy
Elimäenkatu 30, (PL 93), 00521 Helsinki
Puhelin 040 835 8294, sähköposti ville.salonen@securitas.fi

Hankintayksikkö

Helsingin kaupungin liikennelaitos
Yhteyshenkilö Juhana Hietaranta
Puhelin 09 310 70504, sähköposti juhana.hietaranta@hel.fi

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

HKL:n järjestyksenvalvonnan ja vartioinnin tilaaminen
HEL 2019-001648 T 02 08 02 00

Oikaisuvaatimuksen määräpäivä

Hankintapäätös on annettu tiedoksi 27.2.2019 klo 14.36.
Hankintaoikaisuun määräpäivä on 13.3.2019.

Vaatimukset

Securitas pyytää, että hankintayksikkö korjaa virheellisen menettelynsä hankintalainsäädännön ja tarjouspyynnön mukaisesti

- 1) Hylkäämällä Palmia Oy:n tarjouksen poikkeuksellisen alhaisena
- 2) Suorittamalla tarjousvertailun uudestaan Avarn Security Oy:n ja Securitas Oy:n välillä.

Taustaa

Helsingin kaupungin liikelaite (HKL) pyysi 4.1.2019 julkaistulla hankintailmoituksella tarjouksia järjestyksenvalvonnan ja vartioinnin kilpailutukseen. Sopimuskausi kilpailutettavalla sopimuksella on neljä (4) vuotta ja sen arvioitu alkamisajankohta on 1.11.2019 (Optiot 2 vuotta aina 1 vuosi kerrallaan). Palvelun hinta on kiinteä sopimuskauden ensimmäiset kaksitoista (12) kuukautta, jonka jälkeen hintoja voidaan tarkistaa sopimuskauden aikana neuvottelulla, jos alan yleisestä työehtosopimuksesta, laista, asetuksista tai viranomaisten määräyksistä aiheutuu palvelumaksuihin vaikuttavia kustannusmuutoksia.

Työehtosopimusten ja lainsäädännön mukaisten palkka- ja sivukulukustannusten muuttuessa katsotaan, että nämä muutokset voivat vaikuttaa enintään 95 %:n suuruiseen laskutusosuuteen palvelumaksulaskutuksessa.

Määräaikaan 23.1.2019 klo 12.00 mennessä tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat:

Palmia Oy
Avarn Security Oy
Securitas Oy

Hankintaoikaisuvaatimuksen perustelut

Tarjouspyynnön 38H18 pääilmoituksen sivulla 6/7, kohdassa Hylkäämisperusteet, todetaan seuraavaa:

Hankintayksikön on hylättävä tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset. Tarjoajien huomiota kiinnitetään siihen, että poikkeuksellisen alhainen tarjoushinta voi johtaa tarjouksen hylkäämiseen. Hankintayksikön on kirjallisesti pyydettävä tarjoajalta kirjallista selvitystä tarjouksen perusteista ennen tarjouksen hylkäämistä. Harmaan talouden ohjeen mukaan selvitys tulee pyytää, jos tarjoushinta suhteessa arvioituihin kustannuksiin on niin alhainen, että on ilmeistä, ettei hankintaa voida tarjotulla hinnalla sopimuksen mukaisesti suorittaa. Selvitys pyydetään myös silloin, jos on ilmeistä, että tarjotulla hinnalla ei ole mahdollista hoitaa lain mukaisia työnantajavelvoitteita eikä maksaa työntekijöille työehtosopimuksen mukaista palkkaa.

Liitteessä 5 Hinnoittelulomake todetaan seuraavaa:

Toimittajan antamiin hintoihin sisältyvät myös mm. toimeksiantoon kuuluvat:

- Kenttäpäällikkö
- Vuoro esimiehet
- HKL:n toimeksiannon käytössä 24h periaatteella olevien kolmen (3) ajoneuvon kaikki kustannukset
- VIRVE puhelimet ja muut viestivälineet, voimankäyttövälineet sekä työasut/huomioliivit
- Kaikki muut toimeksiannosta aiheutuvat kustannukset

Palmia on tarjouksessaan antanut tuntihinnat, joihin verrattuna Securitaksen antama hinta on 13,44% ja Avarn Security Oy:n antama hinta 11,12% kalliimmat, kuin Palmia Oy:n antama tarjous. On hämmästyttävää, että hankintayksikkö ei ole pitänyt hintojen eroa merkityksellisenä. Muiden tarjoajien tarjoukset ovat yli 10% Palmian tarjousta kalliimpia.

Huomioiden palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset (sekä palkat, että muut toimeksiannosta aiheutuvat

kustannukset), voidaan selkeästi laskea, ettei Palmia Oy:n antama hinta riitä kattamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Palmian käyttämä AVAINTESS mahdollistaa pienempien palkkojen maksamisen, kuin Turvallisuusalalla yleissitovana käytössä oleva vartiointialan työehtosopimus, jota sekä Securitas Oy, että Avarn Security Oy noudattavat.

Selitykseksi ei mielestämme riitä se, että annetut tuntihinnat ja niihin liittyvät painotukset eivät välttämättä vastaa toimeksiannon oikeaa toteumaa. Tämä siitä syystä, että Securitas Oy:n HKL:n kanssa käymässä neuvottelumenettelyyn liittyvässä tapaamisessa HKL:n edustajat ilmoittivat, että painotukset perustuvat todellisiin tuntimääriin. Lisäksi tarjouspyynnön liitteenä 1 on esitetty järjestyksenvalvontapalvelut sopimuskauden alkaessa, jonka perusteella voidaan myös laskea Palmian antamilla hinnoilla palvelun kannattavuus. Alla olevassa laskelmassa on laskettu palvelun kannattavuus Palmian antamilla hinnoilla, huomioiden sen käyttämä työehtosopimus:

	Kertoimien mukaan		Vuorojen mukaan	
Kuukausihinta	539 865,00 €		517 971,07 €	
Palkat	505 643 €	93,66 %	488 262,16 €	94,26 %
Kate 1	34 223 €	6,34 %	29 708,91 €	5,74 %
Muut kustannukset	51 578 €	9,55 %	51 578 €	9,96 %
Kate 2	-17 355 €	-3,21 %	-21 869 €	-4,22 %

Alihintaa on pidettävä erittäin moitittavana myös siitä syystä, että Palmian toiminta vääristää koko kilpailuasetelmaa.

On myös hyvä kiinnittää huomiota siihen seikkaan, että tarjottu toiminta olisi käsityksemme mukaan tappiollista. Mielestämme on myös syytä arvioida, voidaanko tästä johtuen palvelua edes pitää yksityistä turvallisuuspalveluista annetun lain mukaisena "ansiotarkoituksessa" harjoitettuna toimeksiantona. Toiminta ei käsityksemme mukaan myöskään voi nousta kannattavaksi mahdollisten hinnankorotusten myötä, sillä tarjouspyynnön mukaisesti hintaa voi korottaa vain 95% suuruiseen laskutusosuuteen.

Lisäksi on mahdollista, että Palmia pyrkii voittamaan kilpailutuksen edullisella hinnalla, jonka jälkeen se vetoaa muuttuneeseen toimintatilaan ja sillä verukkeella pyrkii muokkaamaan toimeksiannon hankintaa. Näin on käynyt mm. Oodin hankinnassa, jossa Palmia oli edullisin tarjoaja, koska se tarjosi pienintä resurssia ja näin ollen halvinta hintaa (resursointi oli palveluntuottajan vastuulla ja päätettävissä). Vain muutama kuukausi toimeksiannon alkamisen Oodi suoritti suoraan hankintana lisäpalvelujen ostamisen, jossa ostettiin Palmialta lisäpalveluja, jotka muut tarjoajat olivat jo huomioineet ja hinnoitelleet omista tarjouksissaan.

Jo lähtökohtaisesti, hankintalainsäädännön mukaan, hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista ja kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Näin hankintayksikkö ei ole toiminut ja näin ollen se on tällä toiminnalla laiminlyönyt lakisääteisen veloitteensa sekä päätyntä suorittamaan hankinnan, joka ei ole sen omien etujenkaan mukainen.

Virheiden vaikutus tarjouskilpailun lopputulokseen

Mikäli tarjousvertailu olisi suoritettu hankintalainsäädännön ja tarjouspyynnön mukaisesti, olisi Palmia Oy:n tarjous hylätty ja vertailu suoritettu Avarn Security Oy:n ja Securitas Oy:n välillä.

Yhteenveto

Tämän hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva Helsingin kaupungin Liikennelaitoksen johtokunnan tekemä hankintapäätös ei ole tarjouspyynnön mukainen eikä se ole kohdellut tarjoajia tasapuolisesti. On selvää, että Palmia Oy:n tarjous on ollut hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen. On myös selvää, ettei hankintayksikkö ole pyytänyt Palmialta selvitystä hankintalain 96§ mukaisesti.

Securitas vaatii, että hankintayksikön tulee korjata virheellinen menettelynsä 1) Hylkäämällä Palmia Oy:n tarjouksen

Hankintoaikaisuvaatimus

13.3.2019
Sivu 6(6)

poikkeuksellisen alhaisena ja 2) Suorittamalla tarjousvertailun uudestaan Avarn Security Oy:n ja Securitas Oy:n välillä.

Kunnioitavasti

Securitas Oy

Jarmo Mikkonen
toimitusjohtaja